

### บทที่ 3

## วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงความคิดเห็นของประชาชน ต่อการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยก่อนที่ทำการสร้างเครื่องมือผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตำรา งานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาประกอบในการสร้างแบบสอบถาม นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

#### ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1 ศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา บทความเชิงวิชาการและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

3 กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัย

4 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5 สร้างเครื่องมือ เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

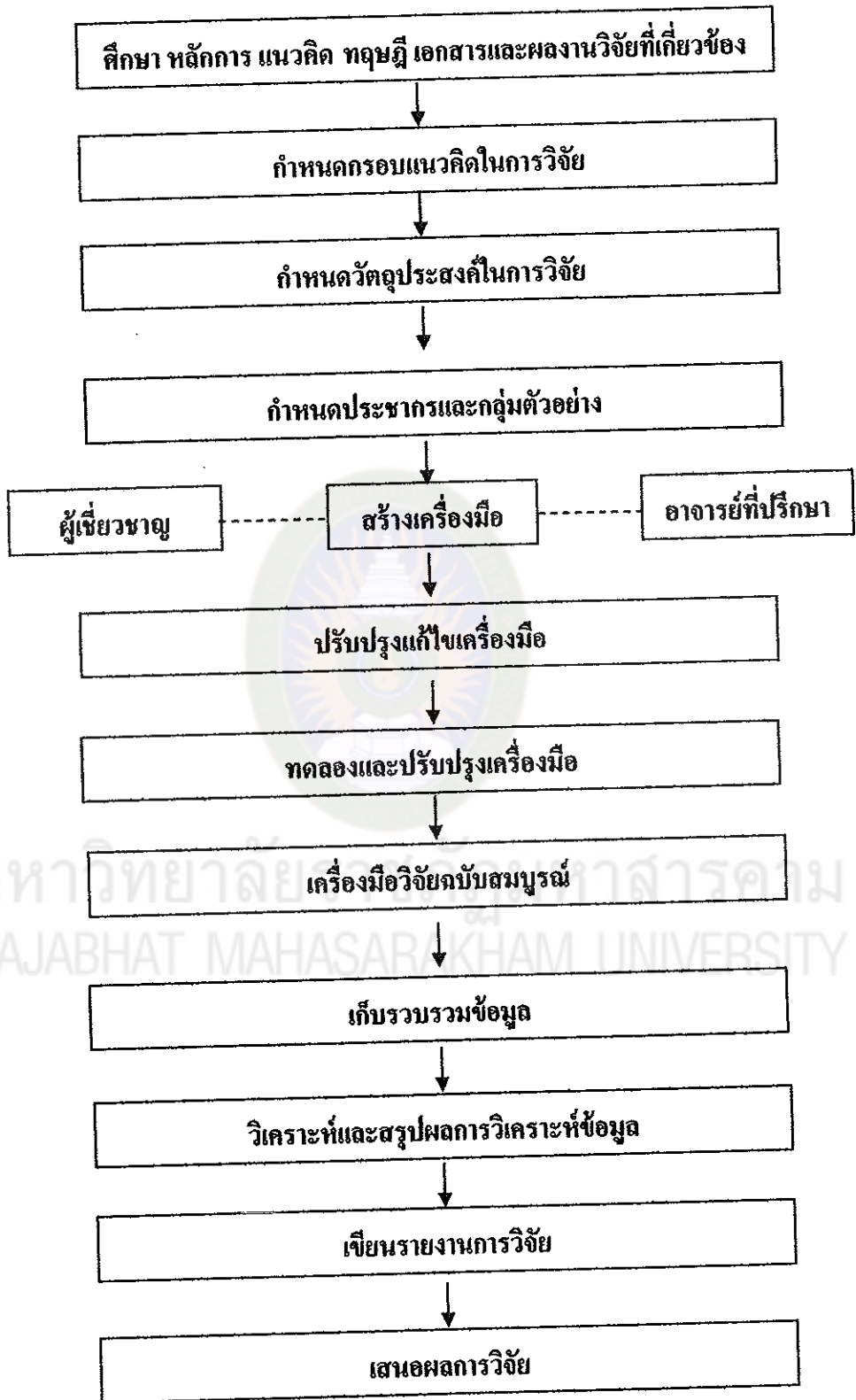
และให้ข้อคิดเห็น

6 ทดลองและปรับปรุงเครื่องมือ

7 เก็บรวบรวมข้อมูล

8 ตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล

9 สรุปผลการวิจัย และนำเสนอผลงานวิจัย



ภาพที่ 4 แสดงขั้นตอนการวิจัย

## ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิเลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอสรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย จำนวน 8 หมู่บ้าน รวมเป็นประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 3,362 คน (ข้อมูลทะเบียนราษฎร ณ เดือน กรกฎาคม 2551)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิเลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอสรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย จำนวนประชากร 357 คน ได้มาโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดให้มีความคลาดเคลื่อนได้ .05 โดยใช้สูตรคำนวณกลุ่มตัวอย่างตามวิธีของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2545 : 127) กำหนดการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1+N(e)^2} \quad \text{มีความเชื่อถือได้ของการเลือกตัวอย่าง 95 \%}$$

เมื่อ	$n$	คือ	จำนวนตัวอย่าง หรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	$N$	คือ	จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือ ขนาดของประชากรทั้งหมด
	$e$	คือ	ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างกำหนดให้ไม่เกิน .05

**ตัวอย่าง** จากการคำนวณกลุ่มตัวอย่างจากประชากร 3,362 คน ได้ 357 คน ดังนี้

$$\text{แทนค่าสูตร } n = \frac{3,362}{1 + 3,362(0.05)^2} = 357.28 \text{ คน ปัดเศษ} = 357 \text{ คน}$$

เนื่องจากจำนวนหมู่บ้านในเขตตำบลบ้านหม้อ อำเภอสรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย มีจำนวน 8 หมู่บ้าน ผู้วิจัยจึงกำหนดเก็บข้อมูลทุกหมู่บ้าน แต่จำนวนประชากรแต่ละหมู่บ้านมีจำนวนแตกต่างกัน คือขั้นต่ำ จำนวน 317 คน สูงสุดจำนวน 576 คน ผู้วิจัยจึงใช้วิธีคำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรที่มีอยู่จริงในแต่ละหมู่บ้าน หลังจากนั้นจัดทำการสุ่มอย่างง่ายในแต่ละหมู่บ้านให้ได้ดังแสดงในตารางที่ 2

ตัวอย่าง การคำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{บ้านหม้อ หมู่ที่ 1} = \frac{370 \times 357}{3,362} = 39.29 \text{ ปัดเศษ} = 39 \text{ คน}$$

ส่วนผลการคำนวณบ้านอื่น ๆ แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ ที่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	จำนวนผู้มีสิทธิ		รวม	กลุ่มตัวอย่าง
			ชาย	หญิง		
1	บ้านหม้อ	1	192	178	370	39
2	บ้านหม้อ	2	231	257	488	52
3	บ้านป่าสัก	3	206	221	427	45
4	บ้านท่ากฐิน	4	224	233	457	49
5	บ้านทุ่งสว่าง	5	146	171	317	34
6	บ้านยางคำ	6	170	161	331	35
7	บ้านหม้อ	7	175	221	396	42
8	บ้านหม้อ	8	296	280	576	61
รวม			1,640	1,722	3,362	357

3. การสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดสัดส่วนตามชั้นภูมิ (Strat : Dry sampling) ดังตารางที่ 2

4. ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลากชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตั้งแต่อายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย โดยแบ่งผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกเป็นหมู่บ้านและจับสลากหากกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของแต่ละหมู่บ้านที่คำนวณได้ดังตารางที่ 2

### เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

#### 1. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางและสร้างขึ้นเอง โดยมีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษาและได้นำแบบสอบถามของ (พิชัย วัฒนกิติกุล : 2549) มาดำเนินการแก้ไขปรับปรุง

1.2 กำหนดขอบเขตของคำถามให้ครอบคลุมองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของประชาชน ต่อการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ แล้วนำมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุง

1.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Objective Congruence : IOC) ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ความเหมาะสมของภาษา เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้แก่

1.3.1 นายศุภจักรักษ์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 วุฒิกการศึกษา ศศ.ม. (การวัดประเมินผลการศึกษา) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ

1.3.2 นายศรันย์ พิมพะนิคย์ ตำแหน่ง ท้องถิ่นอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย วุฒิกการศึกษา ศศ.ม. (การบริหารการพัฒนา) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1.3.3 นางจิตร์ศักดิ์ ถิ่นสำราญ ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย วุฒิกการศึกษา ร.ป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1.3.4 นางลักขณา เฟื่องนิล ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านศรีเชียงใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 วุฒิกการศึกษา ค.บ. (การศึกษาปฐมวัย) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1.3.5 นายวรพงษ์ ชาติ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนสำนักงานสลากกินแบ่งที่ 75 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 วุฒิกการศึกษา คบ. (ภาษาไทย) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

1.4 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญหาค่า IOC มาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลอง (Try out) กับกลุ่มตัวอย่าง ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย จำนวน 50 คน แล้วนำไปหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้วิธี Item-total Correlation

1.5 นำแบบสอบถามซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกที่อยู่ในเกณฑ์ไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีของครอนบราค (Cronbach, 1970 : 161 ; อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 112) หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปแสดงว่าแบบสอบถามมีค่า

ความเชื่อมั่นสามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งแบบสอบถามในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97

1.6 ปรับปรุง และแก้ไขแบบสอบถามให้เรียบร้อยอีกครั้ง และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเรียบร้อยเป็นครั้งสุดท้าย

1.7 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

## 2. ลักษณะของเครื่องมือวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ จำนวน 4 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย เป็นแบบมาตราส่วนการประมาณค่า (Rating scale)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการจัดการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย ด้านส่งเสริมการกีฬานันทนาการ กิจกรรม เด็ก เยาวชนและประชาชน และด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

## 3. คุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ แก้ไข และปรับปรุง แล้วนำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) รูปแบบของแบบสอบถาม (Formet) หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Objective Congruence :IOC) หมายความว่า เป็นคำถามที่มีข้อคำถามของแบบสอบถามวัดได้ตรงกับจุดประสงค์ จากนั้นดำเนินการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้เหมาะสมกับการนำไปใช้จริง ได้แก่ การใช้สำนวนภาษาให้ชัดเจนและเข้าใจง่าย แล้วจัดทำเครื่องมือเพื่อทดลองใช้

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่าง ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย จำนวน 50 คน โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มาวิเคราะห์หาความเที่ยงเป็นรายข้อ โดยวิธี Item-total Correlation ทั้งฉบับ โดยใช้วิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161 ; อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 112) หากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปแสดงว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นสามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งแบบสอบถามในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 1 ขอนหนังสือรับรองแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามและตัวผู้วิจัยได้ทำหนังสือถึงกำนัน ผู้ใหญ่บ้านทั้ง 8 หมู่บ้าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ประชาสัมพันธ์แนะนำตัวผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 8 หมู่บ้านได้ทราบเพื่อจะได้นำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 8 หมู่บ้าน จำนวน 357 คน ตามที่สุ่มตัวอย่างได้ (ข้อมูลทะเบียนราษฎร : ณ เดือน กรกฎาคม 2551) เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
- 2 ทำการอบรมผู้ช่วยผู้วิจัย คือ ผู้ที่มีวุฒิปริญญาตรีที่ผู้วิจัยประกาศรับสมัครมาช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ช่วยผู้วิจัยที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ จำนวน 8 คน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3 ให้ผู้ช่วยนักวิจัยจำนวน 8 คน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยถ้าเกิดกรณีที่กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถอ่านและเขียนหนังสือด้วยตนเองได้จะให้ผู้ช่วยผู้วิจัยอ่านให้ฟังแล้วถามกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำข้อมูลที่ได้ออกกรายละเอียดลงในแบบสอบถาม ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างสามารถอ่านและเขียนหนังสือได้จะให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้กรอกรายละเอียดลงในแบบสอบถามเอง

### การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมทั้งหมด และดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ คิดเป็นร้อยละ นำเสนอในรูปตาราง

2. ข้อมูลตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน โดยรวม รายด้านและรายข้อ ดำเนินการดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนโดยกำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	กำหนดคะแนนให้	5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	กำหนดคะแนนให้	4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	กำหนดคะแนนให้	3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	กำหนดคะแนนให้	2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	กำหนดคะแนนให้	1 คะแนน

2.2 เภทซ์การแปรค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 103)

คะแนนเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

2.3 ข้อมูลตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัยและสมมติฐาน ดังนี้

1. การศึกษาความคิดเห็นของประชาชน ต่อการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย โดยใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ต่อการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ตามตัวแปรที่ศึกษา คือ เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบด้วยสถิติ t-test (Independent)



ถ้าเป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มขึ้นไปใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test One-way) หากมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY